

WILSON SKAL HVILE — DE GJORTE FREMSKRIDT.

Der skrives fra Paris under 2. Febr.: Præsident Wilson fik i Dag sin første fuldstændige Hviledag, siden han landede paa fransk Grund. Kentreadmiral Grayson, hans medicinske Raadgiver, fik sin Villie sat igennem. Han lagde Mærke til det overordentlig haarde Arbejde, der lagde Beslag paa Præsidentens Kræfter sidste Uge, og Afvigelsen fra den Diæt, der indtil dette Øjeblik havde bevaret hans Helbred saa vel.

Præsidenten lod sig endog bevæge til at afstaa fra sin næsten ufravigelige Sædvane, at gaa til Kirke, for at genvinde den Vitalitet, der var sat til.

De Fremskridt i Fredskonferencens Arbejde, der gennem de fem Stormagters Raads daglige Sessioner gjordes, har næret det Haab og den Forventning, at den væsentlige Genstand, en Nationernes Forbund, vil have nærmet sig Realisationen i den Grad, at det vil være muligt at forelægge den samlede Conference den til endelig Vedtagelse omkring Midten af denne Maaned, hvad der vil sætte Præsidenten i Stand til at afrejse efter Washington til den oprindelig bestemte Tid.

Den Plan, der har mødt størst Gunst, er en sammensat een, der omfatter de bedste Ideer af mange Delegater og Specialister.

Præsident Wilson vil Mandag Eftermiddag officielt paa Hotel de Grillon samle Medlemmerne af Konferencens Kommission „on a society of nations.“ Paa visse Hold mener man, at han der vil fremlægge en Rapport til Konferencen angaaende den Sag.

Præsidenten tilbragte det meste af Tiden i Gaar Morges i sit private Kontor. I Stedet for at benytte en Stenografers Tjeneste arbejdede han selv flittigt med Skrivemaskinen, hvad man tager som Tegn paa, at han var i Færd med at udarbejde en Skrivelse, der fordrede størst mulige Eftertanke.

Da man ved, at det er den amerikanske Delegations Plan at paaskynde Dannelsen af en „society of nations,“ antager man, at Præsidenten, der er Medlem af den specielle Kommission, det er betroet at gøre Udkaast dertil, var beskæftiget med noget i den Retning.

De amerikanske Delegater er tilbøjelige til at tro, at man vil finde den alvorligste Hindring i de nidkereste Talsmænds Insisteren paa yderliggaaende Metoder til at fremtvinge en fredelig Afgørelse af Disputter. Man forstaaer, at de amerikanske Delegater vil give General Smuts og Lord Cecil's Plan, med nogle faa vedføjede Ideer af Leon Bourgeois, den franske Forkæmper for Ligaen, deres Støtte.

DET BALKANSKE SPØRGS- MAAL.

Det er et gammelt Problem, vanskeligt at løse. Fredag i sidste Uge havde Rumæniens og Serbiens Premier, M. Bratiano og M. Pachitch, Foretrædere for Supreme Council angaaende Grænse-Spørgsmaalet, det sidste, der var dem imellem. Det viste sig, at nok en hemmelig Traktat var indgaaet i Aug. 1916 som en Betingelse for Rumæniens Deltagelse i Krigen, under hvilken Traktat Rumænien holdt Territoriet indenfor visse Flodgrænser.

M. Pachitch erklærede paa Serbernes, Croaternes og Slovakernes Vegne, at den rumænske

Traktat var indgaaet uden Serbiens Vidende, og dette Land var særlig interesseret deri. Han paaberaabte sig National-Principper, hvilket Præsident Wilson anvendte til Støtte for Serbernes Fordring paa de Strækninger, hvor han paastod Serberne langt overvejede Rumænerne.

Skønt der viste sig skarp Forskel i Anskuelse, mente man at have Grund til at antage, at gensidige Indrømmelser vilde lede til, Forstaaelse mellem Serbien og Rumænien, eller, om ikke det, at en Kommission saa vil blive udnævnt til at ordne Sagen.

Den Audiens, der gaves Serberne i Fredags, ventes at vil blive fulgt med det første af Jugo-Slavernes Fordringer paa Østsiden af Adriaterhavet, hvilket involverer delikate Spørgsmaal og muligvis Vanskeligheder med Italien.

DE TYSKE KOLONIERS SKÆBNE.

Der er mange vanskelige Sager, Fredskonferencen skal afgøre, blandt disse de tyske Koloniers Skæbne, hvilke Briterne har erobret.

Først gik Briterne ind paa at overlade disse Øers Skæbne helt til Fredskonferencens Afgørelse. Saa under 29. Januar meddeltes fra London, at det britiske Krigskabinet var gaaet ind paa Præsident Wilsons Teori om at internationalisere dem, trods energiske Protester fra Repræsentanter fra „the dominions.“ Disse Protester, siger Daily Mails Korrespondent, har været af alvorlig Natur. Man mener, at Vedtagelsen af saadan Politik vil give de rebelske Elementer i Sydafrika den største Opmuntring, som de har faaet under britisk Administration. De australske Delegater frygter for, at den offentlige Mening i Australien vil betragte det som yderst utilfredsstillende og uanvendeligt.

Dominion — Repræsentanterne er i Almindelighed, skønt tilbageholdende, meget forlegne. Næste Dag meldtes fra Paris, at „Supreme Council“ har opnaaet en tilfredsstillende provisorisk Ordning angaaende de tyske Kolonier og de okkuperede Landomraader i Tyrkiet og Asien.

Saa Lørdag i sidste Uge meldtes fra Washington, at kraftig Modstand ytrede af republikanske Ledere i Senatet Dagen forud, idet der taltes om de tyske erobrede Kolonier og det okkuperede Landomraade i asiatisk Tyrki. Demokratiske Ordførere sagde, at de ikke kunde tro de Beretninger, som sagde, at Præsidenten havde foreslaaet permanent Internationalisation af disse Territorier og tilskyndet de amerikanske Delegater til at støtte det.

Det synes, som man i Kongressen er bestemt imod, at United States skal forpligte sig til at være med til at opretholde Orden i den gamle Verden.

EN „NY“ KIRKE DUMHED.

Følgende fandt vi i „World Herald“'s „Public Pulse“ i Gaar Morges:

„Der gøres og publiceres de dumme Bemærkninger med Hensyn til en saakaldt „ny Kirke,“ som Soldaterne ved deres Hjemkomst fra den store Krig vil forlange. Disse Udtalelser hidrører fra dem, der ser paa Kirken, som var den en Loge eller Klub, som derfor kunde etableres eller afskaffes efter de utilfredses søde Villie. Denne „nye Kirke,“ siger man os, maa

være en Mellemting mellem en Billy Sunday „Revival“ og en Y. M. C. A. „free lunch“ Beværtning.

Hele den dumme Henstilling hidrører fra den forventede Mening, at Religionen er noget Mennesker skal udvikle i Stedet for noget, der skal udvikle Mennesket. Soldaten er kun et Menneske plus Uniformen, og naar Uniformen aflægges, vedbliver han at være samme Mand, som han var, før han trak Uniformen paa. Kan du forestille dig en returnerende Soldat med Fordring om en „ny“ Moder, et „nyt“ Hjem, en „ny“ Kone, „nye“ Børn, „nye“ Venner? Meget mindre vil han forde en ny Kirke, dersom han tilhørte den rette, da han drog bort. I Dag skatter han den „gamle“ Kirke, Moder, Kone og Børn højere, end han før skattede noget paa Jorden. Ikke blot hungre han efter de kostelige Ting, han forlod, men han ønsker frem for alt at finde dem uforandrede, naar han kommer tilbage.

Jeg staar i intim Berøring med mange af de unge Mænd, og Vægten i deres Breve er, at den Dag ikke maa være fjern, da de skal vende tilbage til deres Hjem og Kirke og finde uforandret, hvad de nu elsker højere end nogen Sinde. Den Yngling, der er døbt og konfirmeret og været for Alteret, er i Dag fastere i sin Tro end nogen Sinde før og villig til, om det behøves, at dø for de Ting, der har opholdt ham under Krigens Prøvelser. Hans Vurdering af disse Ting er „ny“, og det er alt det „nye“, der er i hans kristne Erfaring.”

Anonym Underskrift.

SYDTYSKERNE OG PREUS- SERNE.

Weimar, Tyskland, 4. Febr. — Kampen mellem Sydtysskerne og Preusserne om Kontrol over den tyske Republik har udviklet en ny Plan for at bryde det gamle Kejserrige op og omdanne hele Tyskland til en helt ud fødereret Republik i Modsetning til den oprindelige Plan, som gik ud paa at organisere nye Stater til en løst sammenføjede Konfederation.

Den preussiske Befolkning kontrollerer Landet. Denne Omstændighed vilde blive øget ved at splitte Preussen op i flere Stater, fordi det vilde forøge den Stemmestyrke, det vilde give den.

Socialisterne støtter den nye Plan om en helt centraliseret Regering. De møder Modstand af Pan-Germanerne, Junkerne og de Conservative, der alle er Pro-Preussere.

Sydtysskerne, stolte som de er af at være forskellige fra Preusserne, ønsker at beholde deres Regering.

Bayernerne betragter Valget af Weimar som Modstedet for Nationalforsamlingen som en over Preusserne og ser Mulighed for at genopbygge Hovedstaden der. Men Berlin venter, at Nationalforsamlingen snart vil ajournere dertil.

BOLSHEVISME I LANDET.

Fra Washington meldes Dags Morgen, at Senatet efter to Timers skarp Debat eenstemmigt har ordret en grundig Undersøgelse af Bolshevik, I. W. W. og andre Propagandaer. Flere Senatorer erklærede, at der laves Sammensværgelser for at styrte den amerikanske Regering med Vold.

Senatets juridiske Underkomite, der for over et Aar har drevet Undersøgelser af programiske og Bryggers Propaganda, autoriseredes ved en Senatsbeslutning til at lede den nye Undersøgelse. Komiteen vil rimeligvis begynde sin Undersøgelse næste Fredag. Komiteens Formand, Senator Overman, sagde, at den nye Undersøgelse vil blive meget omfattende og formodentlig blive fortsat efter at Kongressen ajournerer.

Resolutionen, der vedtoges eenstemmig uden Navneopraab, udvider Komiteens Magt til „at forhøre angaaende Bestræbelser, som gøres for i dette Land at fremme Principper, hidrørende fra noget Parti, der udøver eller paastaar at udøve Magt i Rusland, naaget om saadanne Forsøg stammer fra dette Land, eller de stammer og støttes andet Steds fra.”

Vort eget Land.

Den største Arveafgift, som nogensinde er betalt i Fond du Lac County, Wis., kom forleden Dag fra Henry Boyles Dødsbo, der udgør \$1,741,263.45. Arveafgiften udgjorde \$235,194.87, hvoraf \$164,138.47 gaar til Regeringen og \$71,056.40 til Staten.

Ole Edmonds i Lake County, S. Dak., har fra Washington modtaget Underretning, at der vil blive ham udbetalt hver Maaned saalænge som han lever, \$20, fordi han mistede sin Søn i Frankrig. Sønnen, Otto Edmonds, døde efter at være blevet vakerineret. Den unge Soldat fik Meningitis.

En Fange arver \$5,000,000. Leavenworth, Kan., 1. Febr. Gordon R. Patterson, der udsøner en fem Aars Termin i de disciplinære Barakker, blev i Gaar underrettet om, at han var blevet Arving til \$5,000,000 ved en Onkels Død i St. Paul. Hans Straf for Rømning vil udløbe i Februar 1922.

\$125,000 til Brandlidte. Washington, D. C., 31. Jan. En Bevilling af \$125,000 til Understøttelse af Arbejdet i Forbindelse med Minnesota Skovbrandene sidste Efteraar blev kundgjort i Gaar af det amerikanske Røde Kors. Fondet vil sammen med \$970,000, samlet af Minnesota Kommissionen for Hjælp til de Brandlidte, hovedsagelig blive brugt til at bygge midlertidige Huse.

Folk i Bismark, S. Dak., kan nu tale med Folk i Mandan betydelig billigere end før som Følge af, at de af Generalpostmester Burlison fastsatte Satsen er sat i Kraft. Det er fem Mil mellem de to Byer, før kostede det 15 Cents for at tale i Telefonen to Minutter, 20 Cents for tre og 30 Cents for fem Minutter. Nu koster det 5 Cents at tale i fem Minutter.

J. P. Morgan hædres. London, 30. Jan. I Anerkendelse af de Tjenester, han har ydet de Allierede, blev J. P. Morgan i Gaar tildelt „The Honorary Freedom and Livery“ af Goldsmith Kompagni. Han er den første Amerikaner og den første Bankier siden 1795, der er hædret paa den Maade. Kong George og Underrigsminister Balfour er de eneste andre „Freemen“ for nærværende.

Vore Krigsudgifter. Washington, D. C., 31. Jan. Skønt næsten tre Maaneder er gaaet siden Vaabenstilstand blev sluttet, viser den amerikanske Regerings Krigsudgifter intet Tegn til at formindskes betydelig, undtagen for Laan til de Allierede. I Januar udbetalte Statskassen omkring \$1,600,000,000 til ordinære Krigsudgifter foruden Laan til de Allierede, eller kun \$70,000,000 mindre end i December, \$55,000,000 mindre end i November og betydelig mere end nogen Maaned tidligere.

300,000 hjem hver Maaned. Paris, 29. Jan. General Pershing meddelte, at fra April vil han sende amerikanske Tropper hjem fra Frankrig efter en Maalestok af 300,000 hver Maaned, det vil sige saa hurtig, som Tropperne vil blive sikkert demobiliseret uden at forde Vanskelighederne med Arbejdsløshed.

Demobiliserings-Komiteen paa Fredskongressen er nu delt, med to Underkomiteer arbejdende paa forskellige Grene af Problemet.

Washington, D. C., 9. Jan. To Transportskibe, „Adriatic“ og „Sibony“, ventes til New York Lørdag med omkring 6,000 Mand om Bord.

1500 Fanger striker. Leavenworth, Kas., 31. Jan. Mere end 1500 af de 3570 Fanger i United States' Disciplinærbarakker, hvor Ildbrand i Gaar ødelagde en Kvartermesters Varelager med et Tab, der anslaaes til mere en \$100,000, afslog at forlade deres Celler i Dag eller udføre noget Arbejde. Omkring 2000 Fanger viste Villighed til at gaa i Gang med den daglige Rutine. Fire Klagemaal fra Fangerne er hørt og undersøgt, sagde Kommandanten Oberst, Sedgwick Rice i Gaar. Han meddelte, at enkelte beklagede sig over, at de blev tvunget til at arbejde sammen med Negerfanger, fik daarlig Spise, og at de var harme over den paaviste Uretfærdighed i Krigsretdommene, da enkelte fik længere Straffetid end andre, der var dømt for samme Anklage, og at den nylig stedfundne Løsladelse af 109 Militærnægtere efter Orde fra Krigsdepartementet ogsaa vakte Harm.

Jorden rundt.

De britiske Lufttab. London, 1. Febr. Det samlede Tab indenfor den britiske Lufttjeneste under hele Krigen blev officielt meddelt i Gaar, 6,166 dræbt, 7,245 saaret, 3,128 savnet, indbefattet Fanger, internerede 84, ialt 16,623.

Fødemidler ved Luftskibe. London, 1. Febr. Regeringen har sat en Eskadre militære Luftskibe til at bringe Fødemidler til Belgien for at hjælpe Befolkningen. — Tjenesten, som vil blive daglig, vil begynde straks mellem Folkstone og Gent.

Bolshevik-Gesandt afrejser. København, 29. Jan. Dr. Suertz, Bolshevikrepræsentant i Danmark, rejste herfra i Gaar med sin Legations Stab paa Opfordring af den danske Regering. Han blev underrettet om, at hans videre Narværelse i Danmark ikke var ønskelig.

Revolutionen i Portugal. Paris, 30. Jan. De republikanske Tropper vedbliver ifølge officielle Meldinger, at tilføje Monarkisterne i Portugal Nederlag. Re-

publikanerne indtog Mondego og Oszeal-Godres og rykker mod Mangual de Gard, siger Meddelelsen. En stor frivillig Styrke rykker mod de nordlige Provinser, hvor Monarkisterne fremdeles holder sig.

Ludendorff er vendt tilbage. London, 30. Jan. General Ludendorff, der var den tyske Armes Generalkvartermester, er kommet tilbage til Berlin og bor nu i en lille Landsby i Distriktet Grunewald undet er paataget Navn af Frygt for Folket, hedder det i et Telegram fra Amsterdam. Der siges, at Generalen tilbød Regeringen sin Tjeneste, men at den afslog Tilbudet med Tak.

Belgien og Kongo. Paris, 28. Jan. Belgien gør Krav paa den Del af Kongo, som det erobrede ved Vaabenmagt; de belgiske Tropper har indtaget Tabora og det Territorium, der ligger paa den anden Side af de vestlige Skrænter af Indsøen Victoria Nyanza. Belgierne ønsker ogsaa et Stykke Land langs den vestlige Bred af Kongo, Grænsereguleringen dog ordnet venskabelig med Portugal, med territorial Kompensation givet det sidste Land.

Socialisterne i Frankrig. Paris, 28. Jan. De franske Socialister maa vælge mellem at følge Præsident Wilson eller Førsteministeren i Rusland, Lenine. Denne Erklæring blev afgivet paa et beveraget Møde af Socialister i Paris Søndag af M. Lorient. Efter de socialistiske Ledere Albert Thomas, Pierre Renoulet og M. Longuet blev hysset ned, da de forsøgte at tale, erklærede M. Lorient:

„Præsident Wilson er en dygtig Mand, som søger at redde Borgerskabet, men han maa ikke blive fulgt. Tiden er kommen til at vælge mellem ham og Lenine.”

Valgene til preussiske Landdag. Berlin, 31. Jan. Uofficielle Meldinger fra Søndagens Valg til den preussiske Landdag viser, uden at tage Posens 21 Delegater i Betragtning, at der er valgt 142 Socialister, 24 uafhængige Socialister, 87, af det kristelige Folkeparti, 41 tyske Nationalister, 61 Demokrater, 6 Gelfer og en Bonde-Demokrat.

Socialisterne vil ikke faa mere end fire af Posens Delegater, hvorved den samlede Socialiststyrke i Staten vilde udgøre 170 mod 231 borgerlige Delegater. Den konservative og nationalliberale Presse anser Udfaldet af Valgene som et Tegn paa, at Folk begynder at blive kede af Regeringens Metoder siden Revolutionen.

Vil ikke mødes med Bolsheviker. Archangel, 30. Jan. General Miller, der er Generalguvernør for den nordlige Region og i Spidsen for den nord-russiske Regering under Præsident Tschaiikovskys Fraværelse, har overleveret til de Allieredes Repræsentanter i Archangel for at viderendesendes til Paris en Redegørelse, hvori han paapeger den fysiske og moralske Umulighed i at holde nogen Conference med Bolshevikerne.

Meddelelsen siger, at det er ikke alene utilraadeligt at holde nogen Conference med Bolshevikerne, men det vilde være fysisk umuligt for Delegaterne fra det nordlige Region at naa Princesøerne den 15. Febr. uden at passere gennem Bolshevik-Territorium, hvad de anser for umuligt.